

גורם אחראי:

יועץ משפטי

פקודת נציבות



בתוקף מתאריך: 15.1.03

פרק: 02 - סוהרים

ת' עדכון אחרון: 3.4.06

מס' הפקודה: 02.10.00

הטיפול בעבירות פליליות של סוהרים

- כללי**
1. עבירות פליליות המבוצעות ע"י סוהרים, במהלך ביצוע תפקידם, נחקרות ע"י היחידה הארצית לחקירות סוהרים [להלן: יאח"ס].
- עבירות פליליות המבוצעות ע"י סוהרים, שלא במהלך ביצוע תפקידם, נחקרות ע"י יחידות המשטרה השונות, לפי מקום ביצוע העבירה.
- מטרה**
2. הסדרת דרכי הטיפול בחשדות לביצוע עבירות פליליות על ידי סוהרים והגדרת תחומי פעילות בין הגורמים המטפלים.
- שיטה**
3. א. כל גורם בשב"ס המקבל לידי תלונה או מידע המעלה חשד לביצוע עבירה פלילית על ידי סוהר בקשר למילוי תפקידו, יעביר לאלתר דיווח על דבר החשד או התלונה וכל חומר נוסף הקשור לכך לרע"ן משמעת, שיעביר התלונה/המידע ליאח"ס.
- למרות האמור לעיל, תלונה על שימוש בכח שלא כדין מצד סוהר כלפי אסיר, תדווח בהתאם לאמור בסעיף 3 י" שלהלן.
- ב. החומר יכלול, ככל האפשר, פרטים מלאים של המעורבים כולל מספרים אישיים, שמות מלאים, תפקידים ומקומות שירות.
- ג. יאח"ס לא תפתח תיקים פליליים (פ"א) נגד סוהרים אלא אם קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירה.
- ד. ביקש אסיר למסור תלונה נגד סוהר בקשר למילוי תפקידו, תינתן לו האפשרות להגיש את התלונה בכתב במעטפה סגורה, והיא תועבר ישירות באותו יום ליאח"ס.
- ה. אסיר שדורש למסור התלונה בפני חוקר באופן אישי תימסר על כך הודעה ליאח"ס. נמסרה תלונת האסיר לידי החוקר המחוזי- תועבר ע"י החוקר המחוזי ישירות ליאח"ס.
- ו. ביקש אדם שאינו אסיר, ובכלל זה סוהר, להתלונן נגד סוהר בקשר למילוי תפקידו, יופנה ליאח"ס לשם הגשת התלונה, או יונחה לשלוח תלונתו בכתב ליאח"ס.

ז. כל גורם בשב"ס המקבל לידי תלונה או מידע המעלה חשד לביצוע עבירה פלילית על ידי סוהר שלא בקשר למילוי תפקידו, יעבירם לרע"ן משמעת. רע"ן משמעת יעביר החומר ליחידת המשטרה הטריטוריאלית תוך תידוע קמנ"ר ורמ"ל מש"א.

ח. נמצא כי התלונה מעלה חשד לעבירה משמעתית בלבד, ייסגר התיק על ידי ראש יאח"ס, וחומר החקירה יועבר להמשך טיפול רע"ן משמעת.

ט. התעורר חשד אצל רשות בדיקה לביצוע עבירה פלילית בידי סוהר, תופסק הבדיקה והתיק יועבר לרע"ן משמעת שיעביר העניין ליאח"ס, תוך תידוע הקמנ"ר.

י. שימוש בכח שלא כדין

1) כל תלונה של אסיר, בין בכתב ובין בע"פ, על כי בוצע נגדו שימוש בכוח שלא כדין על ידי סוהר, תדווח ע"י היחידה בה מוחזק האסיר מיידית ליאח"ס, עם העתק לרע"ן משמעת.

כל דיווח על חשד לשימוש בכח שלא כדין נגד אסיר, גם אם האסיר לא התלונן, וכן בכל מקרה בו נחבל אסיר חבלה של ממש כתוצאה מאירוע של שימוש בכח, יועבר ע"י היחידה שעל ידה בוצע השימוש בכח לרע"ן משמעת, באמצעות המחוז. סבר רע"ן משמעת כי אכן קיים חשד כי בוצע שימוש בכח שלא כדין מצד סוהר כלפי אסיר, יועבר החומר ע"י רע"ן משמעת לחקירת יאח"ס.

2) החומר שתעביר היחידה ליאח"ס ולרע"ן משמעת יכלול פרטים אישיים מלאים של כל המעורבים באירוע, דיווחים ומסמכים רפואיים.

3) אין האמור בסעיף זה בא לגרוע מרשימת הגורמים להם יש לדווח על אירועי שימוש בכוח כמפורט בסעיף ט. 1 לפקנ"צ 02.04.00.

4) משטרת ישראל תפתח תיק פלילי נגד סוהר בגין אירוע שימוש בכח שלא כדין רק במקרה בו יוחלט להגיש נגדו כתב אישום בבית משפט.

יא. עיכוב, מעצר, כליאה וחיפוש

1) התעורר חשד לביצוע עבירה על ידי סוהר, וסבר ר' יאח"ס כי יש עילה לעיכובו או למעצרו, וכי עיכובו או מעצרו חיוני לניהולה התקין של החקירה, יורה על עיכובו או על מעצרו של החשוד, בכפוף להוראות כל דין.

2) סוהר יכלא כשהוא לבוש בבגדים אזרחיים, וישהה במקום המעצר בתא נפרד.

3) התעורר חשד לביצוע עבירה על ידי סוהר, וסבר ר' יאח"ס כי עריכת חיפוש בביתו, על גופו או בכל מקום אחר חיונית לניהולה התקין של החקירה, יורה על עריכת החיפוש בהתאם לסמכות המוקנית לשוטרים על פי כל דין.

ככל שלא יהיה בכך כדי לפגוע בחקירה, לא ייערך חיפוש על גופו של סוהר במתקן שב"ס.

4) ר' יאח"ס יודיע על כוונה להשתמש באחת או יותר מהסמכויות המנויות בפרק זה, לקמנ"ר, לרע"ן משמעת, ולר' אח"ק או סגנו. ההודעה תימסר לגורמים אלה לפני ביצוע הפעולה. במקרים בהם לא ניתן למסור הודעה טרם ביצוע הפעולה, תימסר ההודעה לגורמים אלה בהזדמנות הראשונה וסמוך ככל האפשר לאחר ביצוע הפעולה.

5) סוהר יכלא במקום מעצר במשטרת ישראל, כפי שיקבע על ידי ר' יאח"ס, לאחר תיאום עם ר' מדור סיור במטה ארצי, ובחקירות שלא מנוהלות ביאח"ס – על ידי קצין אח"ק מרחבי. הודעה על כך תימסר לרע"ן משמעת.

**סיוע ליאח"ס
במהלך החקירה**

יב. 1) לחוקרי יאח"ס סמכות להיכנס לכל מתקן שב"ס, לרבות מתקני כליאה, ולהוציא לחקירה כל אסיר, לצורך ביצוע תפקידם, כמפורט בפקודה זו – הכל בכפוף לאישור מפקד היחידה ובתנאי שאין בכך כדי לסכן שלומו ובטחונו של האסיר.

2) שב"ס יסייע באיתור חשודים ועדים בתחומי בתי הסוהר, ובהזמנתם לצורך חקירתם.

3) הזמנת סוהר לחקירה, תיעשה באמצעות מפקד ב/ס, רמ"ח או ראש יחידה. סוהר לא ייחקר כחשוד במתקן שב"ס, אלא במקרים מיוחדים ובתיאום עם רע"ן משמעת.

4) במקרים בהם יהיה צורך לנהל את החקירה ביחידה של שב"ס, תעמיד היחידה לרשות החוקרים, חדר מתאים לאחר תיאום מוקדם עם מפקד היחידה, ובתנאי שאין בכך כדי לסכן שלומם ובטחונם של אסירים או של סוהרים.

5) במקרה של חילוקי דעות בין חוקרי יאח"ס למפקד היחידה – יובא העניין להחלטת רע"ן משמעת.

6) שב"ס יאפשר לחוקר יאח"ס עיון בכל מסמך, ותפיסת כל חפץ, המצוי ברשותו אם הדבר דרוש לצורך החקירה בכפוף ובהתאם להוראות כל דין.

יג. 1) נסתיימה החקירה, יועבר תיק החקירה לפרקליטות עם אחת מההמלצות הבאות:

א) לא נמצאו ראיות לכאורה להעמדת הסוהר לדין פלילי או אין אשמה פלילית במעשיו של הסוהר.

ב) יש הצדקה לסגירת התיק מחוסר עניין לציבור.

ג) נסיבות המקרה מצדיקות העמדת הסוהר לדין משמעתי.

ד) נמצאו ראיות לכאורה להעמדת הסוהר לדין פלילי.

2) ראש יאח"ס יעביר לרע"ן משמעת דיווח על העברת תיק החקירה לפרקליטות ועל המלצת המשטרה.

3) החליטה הפרקליטות על הגשת כתב אישום או על סגירת התיק – תדווח על כך יאח"ס לרע"ן משמעת, בצירוף עותק מכתב האישום, במידה והוחלט על הגשתו.

4) החליטה הפרקליטות על סגירת התיק עם המלצה לדין משמעתי – תעביר יאח"ס את כל החומר לרע"ן משמעת להמשך טיפולו בהיבט המשמעתי.

יד. מעקב אחר התפתחות ההליכים בתיקים הפליליים יעשה על ידי רע"ן משמעת וידווח באופן שוטף לקמנ"ר. רע"ן משמעת, עפ"י שיקול דעתו, יעמוד בקשר עם גורמי הפרקליטות והמשטרה.

טו. כל מידע שיועבר לרע"ן משמעת ולקמנ"ר בנושא חקירות סוהרים ידווח ביניהם הדדית.

עדכונים קודמים : 15.06.2003